

**Bryssel den 23 juni 2026
(OR. en)**

10740/26

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0400 (COD)**

**ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Rådet
Föreg. dok. nr:	10341/26
Komm. dok. nr:	16775/25
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden – Allmän riktlinje

I. INLEDNING

1. Den 10 december 2025 lade kommissionen fram ett förslag till revidering av förordningen om riktlinjer för transeuropeisk energinfrastruktur¹ (*TEN-E-förordningen*) och ett förslag till ändringsdirektiv vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden² (*tillståndsdirektivet*). De två förslagen ingår i det europeiska kraftnätspaketet, som åtföljs av ett meddelande från kommissionen och två vägledande dokument.
2. Förslaget till tillståndsdirektiv syftar till att påskynda tillståndsgivningen för energinfrastrukturprojekt genom riktade ändringar av tre direktiv: direktivet om förnybar energi, elmarknadsdirektivet och gasmarknadsdirektivet.

II. LÄGESRAPPORT

3. Den 11 december 2025 lade kommissionen fram förslaget till tillståndsdirektiv i arbetsgruppen för energi.
4. Vid TTE-rådets (energi) möte den 15 december 2025 höll ministrarna en riktlinjedebatt om det europeiska kraftnätspaketet på grundval av ett bakgrundsdokument (15896/25).
5. Den 13 januari 2026 lade kommissionen i arbetsgruppen för energi fram den åtföljande konsekvensbedömningen av det europeiska kraftnätspaketet, och vid samma möte inledde arbetsgruppen behandlingen av förslagen artikel för artikel.
6. Vid TTE-rådets (energi) möte den 16 mars 2026 höll ministrarna en andra riktlinjedebatt om det europeiska kraftnätspaketet på grundval av ett bakgrundsdokument (6281/26).

¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeisk energinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 och (EU) 2024/1789 och om upphävande av förordning (EU) 2022/869 (16772/25 + ADD1 + ADD2)

² Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden (16775/25).

7. I sina slutsatser av den 19 mars 2026 uppmanade Europeiska rådet ”medlagstiftarna att under 2026 enas om ett ambitiöst kraftnätspaket för att snabbt uppföra nödvändig infrastruktur, säkerställa dess skydd och resiliens och förbättra sammanlänkningarna, på nationell och transeuropeisk nivå, bland annat genom att rationalisera och påskynda tillståndsförfarandena, och på så sätt bidra till en integrerad och mer robust energimarknad, och samtidigt fastställa en flexibel strategi för inhemska intäkter från överbelastning som härrör från interna elområden, vilken tar hänsyn till nationella omständigheter”. Det europeiska kraftnätspaketet finns också med bland de prioriterade resultaten i färdplanen *Ett Europa, en marknad* från Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen.
8. Den 20 maj 2026 gav Coreper vägledning för det fortsatta arbetet med kraftnätspaketet, på grundval av ett diskussionsunderlag (8469/26) med huvudfokus på det centrala scenariot, intäkter från överbelastning, säkerhet och motståndskraft för gränsöverskridande energiinfrastruktur, tyst medgivande och markanvändningsplanering.
9. Den 17 juni 2026 behandlade Coreper utkastet till allmän riktlinje. Diskussionerna visade att det fanns ett brett stöd för ordförandeskapets kompromisstext. Endast ett fåtal delegationer tog upp problem rörande specifika punkter i texten.
10. På grundval av de ovannämnda riktlinjedebatterna i rådet, de synpunkter som mottagits från medlemsstaterna under behandlingen av lagstiftningsförslaget i arbetsgruppen för energi, Europeiska rådets vägledning av den 19 mars 2026 och resultatet av diskussionerna i Coreper har ordförandeskapet lagt fram sju revideringar av förslaget till tillståndsdirektiv.
11. Till följd av detta återges ordförandeskapets senaste kompromisstext till tillståndsdirektivet (REV 7) i dokument ST 10740/26. Ny text anges med **fetstil** och strykningar markeras med [...].

III. BEHANDLING VID ÖVRIGA INSTITUTIONER

12. I Europaparlamentet leder utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) arbetet med ärendet. Föredragande för tillståndsdirektivet är Europaparlamentsledamot Niels Fuglsang (S&D, DK). Europaparlamentet förväntas anta sin ståndpunkt om tillståndsdirektivet i juli 2026.
13. Regionkommittén antog ett yttrande om det europeiska kraftnätspaketet den 5 mars 2026³. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog ett yttrande om det europeiska kraftnätspaketet den 18 mars 2026⁴.

IV. HUVUDINSLAGEN I ORDFÖRANDESKAPETS KOMPROMISSFÖRSLAG

Artikel 1: ändringar av specifika artiklar i direktivet om förnybar energi:

14. I artikel 15c om markplanering gavs medlemsstaterna viss flexibilitet när det gäller var de beslutar att installera projekt för förnybar energi. En definition av ”stora landområden” där medlemsstaterna inte bör utesluta utvecklingen av förnybar energi lades till i skäl 4. Det gäller ett område där uteslutandet av projekt för förnybar energi skulle äventyra uppnåendet av en medlemsstats nationella bidrag till förnybar energi, som anges i dess integrerade nationella energi- och klimatplan. Det klargjordes också att denna artikel inte påverkar försvarshänsyn. I denna artikel förlängdes tidsfristen för tillämpning av accelerationsområdena för förnybar energi till den 31 december 2027.
15. I artikel 15d gavs större flexibilitet när det gäller projektets teknik, lokalisering eller storlek med avseende på delning av vinsten från projekt för förnybar energi med lokalinvånare och lokalsamhällen.

³ 9866/26.

⁴ 9868/26.

16. I artikel 15d gjordes även inrättandet av en oberoende kontaktperson för att främja dialogen mellan projektexploatören och allmänheten om projekt för förnybar energi frivilligt. Det klargjordes att kontaktpersonen ska vara en oberoende tredje part, som kan vara en offentlig myndighet, och inte får ha några ekonomiska intressen kopplade till exploatören.
17. I artikel 16 gjordes även inrättandet av en digital portal för alla steg i tillståndsförfarandet frivilligt. Bestämmelserna tillåter sammankopplade portaler i stället för en enda portal. Skälen 7 och 33 har anpassats i enlighet med detta.
18. I artikel 16b återinfördes bestämmelsen om skyddsåtgärder i samband med artskydd.
19. I artikel 16b gjordes även bestämmelserna om tyst medgivande frivilliga. Det står medlemsstaterna fortsatt fritt att tillämpa tyst medgivande på miljöbeslut och slutliga beslut om de så önskar. Skälen 8 och 21 har anpassats i enlighet med detta.
20. I artikel 16c förtydligades bestämmelserna om uppgradering av vindkraft. Undantagen beträffande dem utvidgades till att omfatta nationella säkerhetshänsyn och ändringar i den fysiska planeringen. Större flexibilitet gavs när det gäller bestämmelserna om markplanering och respekt för konstitutionella befogenheter.
21. I artikel 16d lades begränsningar till för att skydda säkerhetsintressen när det gäller installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring. Det lades till att vissa områden får undantas från bestämmelserna i denna artikel på grund av försvars- och säkerhetsintressen. Dessutom ändrades bestämmelserna om undanröjande av hinder för insticksklara minisolcellspaneler till att omfatta åtgärder för att säkerställa säkerhet och nätets stabilitet. Skäl 10a och definitionen (artikel 10a) av insticksklara minisolcellspaneler förtydligades också.
22. I artikel 16f har det förklarats att medlemsstaterna får tillämpa presumtionen om övervägande allmänintresse för projekt för förnybar energi på förfaranden för fysisk planering. Nationella försvars- och säkerhetsintressen har lagts till i undantagen från presumtionen om övervägande allmänintresse.

23. I artikel 16g omfattar kompensationsåtgärderna nu ekonomisk ersättning om det är tillåtet enligt nationell rätt.
24. I artikel 16h förlängdes tidsfristerna för tillståndsförfarandena för fristående energilagring med upp till sex månader. När det gäller pumpkraftverk får denna tidsfrist förlängas ytterligare om det är vederbörligen motiverat.
25. I artikel 16i förlängdes tidsfristen för ansökningar om laddningsstationer till 45 dagar. Tillståndsförfarandets längd för laddningsstationer får inte överstiga sex månader, men den kan förlängas med ytterligare en sexmånadersperiod i vederbörligen motiverade fall.
26. I artikel 16j föreskrivs att medlemsstaterna ska säkerställa att hybridisering av ett verk för förnybar energi förblir möjlig efter en ändring av statusen för den mark där det är beläget, samtidigt som konstitutionella befogenheter respekteras. I skäl 14b ges mer information och flexibilitet när det gäller hybridisering.
27. I artikel 17 förlängdes tidsfristen för nätanslutning till sex månader och ordet ”tillstånd” togs bort, eftersom det inte nödvändigtvis gäller för nätanslutningar.

Artikel 2: ändringar av specifika artiklar i direktivet om elmarknadens utformning:

28. I artikel 8 anpassades ändringarna avseende tyst medgivande (artikel 8.3 b) och den digitala portalen (artikel 8.4) till ändringarna i artikel 1 i förslaget.
29. I artikel 8.3 b ändrades möjligheten att förlänga tidsfristen för tillståndsförfarandena för infrastruktur för överförings- och distributionssystem från 18 till 30 månader. Det har också klargjorts att tillstånd för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem betraktas som avgörande för integreringen av förnybara energikällor samt för att uppnå klimat- och energimål och målet om klimatneutralitet.

30. I artikel 8.8 klargörs att planering, uppförande och drift av infrastruktur för överförings- och distributionssystem antas ligga i allmänintresset, med undantag för skydd av kulturarvet.
31. I samma artikel infördes de nya punkterna 12a, 12b och 13c för att undanta infrastruktur för överförings- eller distributionssystem från bestämmelserna i ramdirektivet för vatten, direktivet om markövervakning och ramdirektivet om en marin strategi.
32. I artikel 8a infördes ett undantag för små slutna distributionssystem, så att de betraktas som systemansvariga för distributionssystem.
33. I artikel 40a lades den tioåriga nätutvecklingsplanen till som ett krav som ska lämnas in till tillsynsmyndigheten eller en annan myndighet, om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål. Dessutom kan känslighetsanalyser och ytterligare scenarier eller känsliga aspekter övervägas för mer välgrundade beslut.

Artikel 3: ändringar av specifika artiklar i gasdirektivet:

34. I artikel 8 gjordes ändringar för att anpassa bestämmelserna om tyst medgivande (artikel 8.5 c) och den digitala portalen (artikel 8.16) till andra delar av förslaget.
35. I artikel 8.6a infördes en bestämmelse för att undanta planering, uppförande och drift av överförings- och distributionssystem för vätgas från en bedömning av kväveutsläppen.

V. SLUTSATS

36. Rådet uppmanas att enas om en allmän riktlinje på grundval av texten i bilagan till denna not.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiven (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 och (EU) 2024/1788 vad gäller påskyndande av tillståndsförfaranden

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 192.1 och 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

av följande skäl:

- (1) Långsamma och komplicerade tillståndsförfaranden, även för nätanslutningar, är en av de främsta orsakerna till förseningar i utvecklingen av energiprojekt. Överföringsnät för el tar cirka tio år att färdigställa, varav tillståndsgivningen står för mer än hälften av den tid som krävs. På samma sätt kan tillståndsgivning för projekt rörande förnybar energi fortfarande ta upp till nio år beroende på medlemsstat och teknik. Lagringsanläggningar kan ta mellan ett och sju år beroende på teknik. Tillståndsförfarandena för uppförande eller omvandling av laddningsstationer längs motorvägar och i depåer kan ta upp till två år i vissa medlemsstater. Långsam tillståndsgivning beror bland annat på inkonsekventa administrativa system mellan olika myndigheter, otillräcklig personal vid myndigheterna, tidsåtgång för miljöbedömningar, bristande acceptans hos allmänheten, begränsad digitalisering och tillgång till data samt administrativa och rättsliga invändningar.

- (2) Under de senaste åren har nya åtgärder införts på unionsnivå för att påskynda tillståndsförfarandena för projekt rörande förnybar energi och, i viss utsträckning, infrastrukturprojekt. Under 2022 antogs rådets förordning (EU) 2022/2577³ för att påskynda tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastrukturprojekt. Den partiella tillämpningen av den förlängdes genom rådets förordning (EU) 2024/223⁴ till och med den 30 juni 2025. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413⁵ ändrades dessutom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001⁶ i syfte att effektivisera de administrativa förfarandena för godkännande av verk för förnybar energi genom införande av en övergripande ram för tillståndsgivning med kortare tidsfrister och enklare regler. Det ändrade direktivet innehöll kartläggningsskyldigheter, skyldigheten att utse accelerationsområden för förnybar energi där projektens miljöpåverkan förväntas vara låg, och snabbare och enklare regler därför kan tillämpas, och frivilliga åtgärder för att införa accelerationsområden för infrastrukturprojekt där infrastrukturprojekt är undantagna från miljökonsekvensbedömning på vissa villkor, som till exempel att en strategisk miljöbedömning av området genomförs.

³ Rådets förordning (EU) 2022/2577 av den 22 december 2022 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi (EUT L 335, 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Rådets förordning (EU) 2024/223 av den 22 december 2023 om ändring av förordning (EU) 2022/2577 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi (EUT L, 2024/1343, [...]10.1.2024, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223[...]/oj)).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) Att ytterligare förenkla och förkorta de administrativa tillståndsförfarandena på ett samordnat och harmoniserat sätt är nödvändigt för att säkerställa att unionen uppnår sina ambitiösa klimat- och energimål för 2030 och målet om klimatneutralitet senast 2050. Med direktiv (EU) 2018/2001 löstes inte viktiga problem som avsevärt försenar tillståndsförfarandena och integreringen av förnybara energikällor i systemet, såsom långsamma tillståndsförfaranden för nät, fristående energilagring eller laddningsstationer, bristande acceptans hos allmänheten eller otillräcklig digitalisering av förfaranden. Dessutom omfattar det direktivet endast vissa av åtgärderna i förordning (EU) 2022/2577, och saknar flera viktiga åtgärder som ingår i den och som har upphört att gälla, såsom att utvidga prioriteringen av projekt för förnybar energi till mer än bara miljöaspekter och rationalisera efterlevnaden av vissa miljöregler. Slutligen är vissa riktade ändringar av befintliga åtgärder i direktiv (EU) 2018/2001 nödvändiga för att säkerställa att de får full verkan.
- (4) Genom artikel 15c i direktiv (EU) 2018/2001 införs en skyldighet för medlemsstaterna att utse accelerationsområden för förnybar energi för minst en teknik för förnybar energi. Medlemsstaterna får dock undanta vissa områden från att bli accelerationsområden för förnybar energi på grund av deras höga miljövärde och känslighet. För att inte undergräva syftet med att utse accelerationsområden för förnybar energi bör medlemsstaterna dock inte välja stora landområden där det a priori inte är möjligt att anlägga projekt för förnybar energi av miljöskäl, inbegripet landskapsskydd, eftersom dessa projekt kommer att bli föremål för relevanta särskilda miljöbedömningar som kommer att göra det möjligt att identifiera potentiell miljöpåverkan och hantera den. **Ett landområde bör betraktas som stort om uteslutandet av projekt för förnybar energi i ett sådant område äventyrar uppnåendet av medlemsstatens nationella bidrag till förnybar energi, som anges i dess integrerade nationella energi- och klimatplan. Begränsningar är fortfarande möjliga om en medlemsstat har utsett tillräckligt med områden för förnybara energikällor i regionala eller lokala utvecklingsplaner för att uppfylla nationella eller regionala områdesmål för en viss typ av förnybar energi i linje med sin integrerade nationella energi- och klimatplan.**

- (5) Bristfälliga förfaranden för allmänhetens deltagande som leder till motstånd i form av administrativa och rättsliga invändningar fortsätter att bidra till att genomförandet av relevanta energiprojekt drar ut på tiden. Sådana invändningar ger upphov till ytterligare steg utanför tidsfristerna för de planerade administrativa tillståndsförfarandena, vilket leder till oförutsedda förseningar som varierar i varaktighet beroende på hur snabbt den rättsliga hanteringen sker i den berörda medlemsstaten. Bristande acceptans hos allmänheten är ett av de främsta hindren för tillståndsförfarandena för förnybar energi och därmed för marknadsspridningen. Att se till att lokalsamhällena deltar i den offentliga debatten i projekt för förnybar energi, särskilt de större, kan öka acceptansen hos allmänheten. Medlemsstaterna bör därför vidta åtgärder så att även lokalbefolkning och lokalsamhällen i **närheten av projekten** kan dra nytta av **åtminstone** stora projekt för förnybar energi genom direkt eller indirekt deltagande, utan att det påverkar det fria valet av leverantör i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944⁷. Sådana åtgärder kan omfatta åtgärder för direkt finansiellt deltagande i olika former, såsom system för delat ägande, bland annat genom samarbete med energigemenskaper; system för gräsrotsfinansiering, eller system för egenanvändning av förnybar energi eller för energidelning, eller indirekta åtgärder för finansiellt deltagande, såsom främjande av kontrakt och nya arbetstillfällen för lokalsamhällena, inbegripet utbildningsprogram; förmånsfonder för lokalsamhällena; ekonomisk ersättning till lokalsamhällena i närheten av projektet, **lokala skatteintäkter såsom fastighetsskatteintäkter som genereras av projektet och uppbärs av den kommun där det är beläget**, byggnation och underhåll av offentlig infrastruktur i närheten av projektet; rabatter på elpriset eller stöd till utsatta kunder och personer i energifattigdom. **Medlemsstaterna får besluta att tillämpa olika åtgärder för delning av vinsten beroende på projektets specifika teknik, lokalisering och storlek. Medlemsstaterna kan införa eller behålla system för delning av vinsten när det gäller projekt för förnybar energi som inte omfattas av den skyldighet att dela vinsten som fastställs i det här direktivet.**

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Lokalt motstånd, som ofta har sin grund i bristande insyn och i att lokalsamhället inte inbjuds att delta i tillräcklig utsträckning, kan leda till att tillståndsförfarandena försenas och till efterföljande tvister. Att på lämpligt sätt låta allmänheten delta i ett tidigt skede leder ofta med stor sannolikhet till lyckade projekt för förnybar energi, vilket framgår i kommissionens rekommendation (EU) 2024/1343⁸. En [...] oberoende kontaktperson **eller en relevant offentlig myndighet som fungerar som kontaktperson** kan påskynda utbyggnaden av stora anläggningar för förnybar energi på över 10 MW genom att främja samråd mellan projektutvecklare och lokalsamhällen, när så är lämpligt, före och under tillståndsförfarandena, i syfte att främja dialog och skapa samförstånd mellan de berörda parterna under hela processen och undvika tvister. [...]

⁸ Kommissionens rekommendation (EU) 2024/1343 av den 13 maj 2024 om påskyndande av tillståndsförfaranden för projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur (EUT L 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Tillståndsmyndigheternas brist på resurser och bristande digitalisering av tillståndsförfaranden och datatillgänglighet är flaskhalsar som bromsar tillståndsförfarandena. Digitalisering och lämplig användning av funktioner med artificiell intelligens är viktiga verktyg för att påskynda förfarandena och öka effektiviteten för alla berörda parter. Det gör det möjligt för de berörda myndigheterna att hantera ansökningar snabbare, och det gör det möjligt för projektansvariga att snabbt få tillgång till tydlig information om steg och krav i processen redan från början, vilket säkerställer transparens och övervakning. Digitaliseringen av tillståndsförfaranden släpar dock efter, eftersom den ofta är splittrad bland tillståndsförfaranden och steg hos olika behöriga myndigheter, och i de flesta medlemsstater finns ingen enhetlig digital process⁹. Dessutom används ofta mer än en digital portal för att behandla samma projektansökan, och interoperabiliteten säkerställs inte alltid. Detta leder till stor administrativ börda för de projektansvariga, begränsad intern samordning mellan myndigheter som hanterar tillståndsförfaranden på olika nivåer, bristande klarhet om ansökans status och oklarhet om de flaskhalsar som fördröjer tillståndsförfarandena. [...] **Om en [...] digital portal eller flera sammankopplade portaler tillhandahålls** på nationell nivå för alla steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät **kan det säkerställa** [...] mer enhetlig digitalisering, interoperabilitet och transparens mellan olika tillståndsmyndigheter i medlemsstaterna och i slutändan påskynda[...] tillståndsförfarandena.

⁹ Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi, COWI, Eclareon och Prognos, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025, sid. 31.

En sådan portal eller sådana portaler skulle kunna göra det möjligt för sökande att lämna in sina ansökningar och kontrollera deras status, göra det möjligt att tilldela dem till de behöriga myndigheterna och göra det möjligt för myndigheterna att behandla dem genom att ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information, utan att det behövs mellanliggande pappersbaserade steg.[...] Portalen eller portalerna bör ha funktioner, inbegripet med artificiell intelligens, som gör det möjligt för den gemensamma kontaktpunkten, andra myndigheter och sökande att kontrollera ansökans status och var förseningar uppstår samt kontrollera efterlevnaden av tidsfristerna för tillståndsgivning. Dessutom bör den göra det möjligt att extrahera statistik för kontroll av de övergripande framstegen i tillståndsförfarandena i medlemsstaterna. Det format som väljs för att lagra och kommunicera de relevanta data som samlas in via portalen eller portalerna bör vara interoperabelt, om så är lämpligt. [...] Portalen eller portalerna bör underlätta den gemensamma kontaktpunktens uppdrag, som bör ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information. Medlemsstaterna får använda en eller flera befintliga portaler som täcker stegen i tillståndsförfarandet om de säkerställer deras interoperabilitet för att täcka alla dessa krav. Dessutom kan tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den gemensamma digitala systembaserade portal för geografisk information som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx] också säkerställas genom upprättande av interoperabilitet med andra befintliga nationella plattformar.

Utvecklingen av den eller de tillgängliga digitala portalerna kan gynnas av utbyte av god praxis i relevanta forum samt tekniskt bistånd, bland annat genom det instrument för tekniskt stöd som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240, och kapacitetsuppbyggnadsåtgärder på unionsnivå.

- (8) Snabbare och kortare tillståndsfrister för tillståndsförfaranden måste åtföljas av ytterligare åtgärder som säkerställer att de är effektiva i praktiken. [...] Genom direktiv (EU) 2018/2001 införs tyst medgivande för vissa beslut, nämligen för mellanliggande steg i tillståndsförfarandet i accelerationsområden för förnybar energi och för de slutliga tillstånden för alla småskaliga solenergianläggningar med en kapacitet på under 100 kW. Med tanke på behovet av att påskynda ibruktagandet av förnybara energikällor, och det faktum att införandet av accelerationsområden för förnybar energi är en tidskrävande process, är det lämpligt att tillämpa [...] **en liknande** åtgärd även för de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på projekt utanför accelerationsområden. **I dessa förfaranden bör m[...]edlemsstaterna ha möjlighet att föreskriva [...]** att principen om [...] tyst medgivande tillämpas **på mellanliggande administrativa steg, dvs. alla administrativa steg som tas under tillståndsförfarandet, inbegripet anordnande av ett samråd eller begäran om yttrande från olika organ eller myndigheter, eller det slutliga beslutet. Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att tillämpa tyst medgivande på miljöbeslut om en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem [...]**. För att säkerställa en effektiv tillämpning av denna åtgärd och garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra att ett beslut har antagits genom tyst medgivande.

- (9) Uppgradering av befintliga kraftverk för förnybar energi har stor potential att bidra till att målen för förnybar energi uppnås. Eftersom befintliga **landbaserade** kraftverk för förnybar energi till största delen finns på platser med betydande potential för förnybara energikällor kan uppgradering säkerställa fortsatt användning av dessa platser och därmed säkerställa en effektiv markanvändning och ett effektivt utnyttjande av de bästa förnybara energikällorna. Detta gäller i synnerhet landbaserad vindkraft, särskilt med tanke på att många landbaserade vindkraftparker i Europa närmar sig slutet av sina kontrakt för elproduktion och att 26 GW av de befintliga vindkraftsanläggningarna har varit i drift i mer än 20 år¹⁰. Uppgradering har fler fördelar, till exempel att befintlig nätanslutning redan finns, en sannolikt högre grad av acceptans bland allmänheten och kännedom om förmodad miljöpåverkan. Med tanke på att uppgradering av vindkraftsanläggningar ofta leder till att färre turbiner installeras på samma plats är de uppgraderade vindkraftsanläggningarnas miljöpåverkan begränsad. Kraven på miljögranskning eller miljökonsekvensbedömning bör därför minskas eller till och med frångås om uppgraderingen av en befintlig vindkraftsanläggning inte medför användning av ytterligare markyta **utanför den ursprungliga anläggningens gränser**, ökar anläggningens totala kapacitet och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga vindkraftsanläggningen. **För att möjliggöra denna fortsatta användning av de bästa förnybara energiresurserna bör dessutom möjligheten att uppgradera projekt för förnybar energi inte begränsas på ett otillbörligt sätt på grund av beslut om att ändra användningen av den mark där befintliga anläggningar för förnybar energi är belägna. Detta kan till exempel vara fallet när användningen av sådan mark ändras från industriell användning till jordbruksanvändning.**

¹⁰ WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025–2030.

- (10) Anläggningar för egenanvändning, inbegripet sådana för samarbetande egenanvändare och som lokala energigemenskaper, bidrar till att minska den totala efterfrågan på naturgas, öka systemets resiliens och uppnå unionens mål för förnybar energi. Installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och ger ingen anledning till oro för säkerheten. Dessutom kräver små anläggningar i allmänhet inte någon utbyggnad av kapaciteten vid nätanslutningspunkten. För att ytterligare påskynda utbyggnaden av småskalig solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring bör medlemsstaterna inte kräva några administrativa tillstånd för dessa anläggningar, med undantag för tillstånd för nätanslutning, vilket redan är fallet i flera medlemsstater. En anpassning av unionslagstiftningen till befintlig bästa praxis bör göra det möjligt att ytterligare påskynda utbyggnaden av dessa anläggningar på ett harmoniserat sätt.
- Medlemsstaterna får införa en skyldighet att informera de berörda myndigheterna om installationen av denna utrustning och samlokaliserad energilagring för registreringsändamål.** Installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring på över 100 kW i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner ger vanligtvis inte upphov till farhågor angående konkurrerande användning av utrymme eller miljöpåverkan. Dessa anläggningar bör därför omfattas av kortare tillståndsförfaranden och, med lämpliga skyddsåtgärder, undantas från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU¹¹.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10a) Insticksklara minisolcellspaneler är småskaliga anläggningar som inte kräver något takutrymme, som är lätta för användarna att installera och avlägsna och som i allmänhet är mer ekonomiskt överkomliga, vilket innebär att de utgör ett alternativ till traditionella solenergianläggningar på tak och är särskilt lämpliga för att möjliggöra egenanvändning av förnybar energi för vissa kundkategorier, såsom hyresgäster eller utsatta kunder. Medlemsstaterna bör främja installation av insticksklara minisolcellspaneler i byggnader genom att bedöma och undanröja omotiverade hinder för deras ibruktagande, samtidigt som lämpliga säkerhets- och skyddsstandarder och nätets stabilitet säkerställs. Medlemsstaterna får begränsa installationen av dessa paneler i vissa områden eller strukturer i syfte att skydda det kulturella eller historiska arvet. Medlemsstaterna får också begränsa installationen av dessa paneler om de skulle äventyra säkerheten och nätets stabilitet, till exempel om den resulterande övergripande elinstallationen inte uppfyller relevanta säkerhetstekniska specifikationer, eller om samordningen av skydd och bortkopplingsprestandan inte kan garanteras.

- (11) Förnybar energi spelar en nyckelroll i utfasningen av fossila bränslen i unionens energisystem genom att erbjuda omedelbara lösningar för ersättningen av fossilbränslebaserad energi och bidrar till att sänka energipriserna och öka energitryggheten. Därför bör det inte vara alltför lätt att blockera godkännanden av projekt för förnybar energi enbart på grund av motstridiga intressen. Medlemsstaterna bör främja verk för förnybar energi och infrastrukturtillgångar, såsom samlokaliserade och fristående lagringstillgångar och tillhörande nät och laddningsstationer, genom att utvidga den befintliga presumtion som är tillämplig på konflikter med miljöintressen till alla andra motstridiga intressen, utom när det gäller kulturarv och där det är uppenbart att dessa motstridiga intressen måste prioriteras trots de betydande fördelarna med förnybar energi. **I dessa fall bör den berörda myndigheten inte tillämpa presumtionen.** Projekt för förnybar energi bör prioriteras och godkännas när de antas vara av övervägande allmänintresse i förhållande till andra intressen än miljöintressen. För att säkerställa en harmoniserad tillämpning av denna motbevisbara presumtion bör medlemsstaterna inte tillåtas att införa undantag vid hanteringen av alla typer av konflikter, till exempel miljökonflikter.

- (12) För att påskynda ibruktagandet av förnybara energikällor, tillgångarna som är förknippade med dem och deras anslutning till nätet är det lämpligt att också specificera hur de återstående villkoren för tillämpning av särskilda undantag enligt unionens miljölagstiftning kan uppfyllas. **Framför allt bör, v[...]**id en bedömning av huruvida det finns tillfredsställande alternativa lösningar till det specifika projektet för förnybar energi[...], vid tillämpningen av relevant unionsrätt på miljöområdet, **dessa begränsningar i bedömningen av alternativa lösningar begränsas till tillämpningen av de särskilda undantag som föreskrivs i unionens miljölagstiftning. Medlemsstaterna får fastställa olika regler för den övergripande bedömningen av alternativ i tillståndsförfarandet. O[...]**mfattningen av en sådan bedömning [...] **bör** begränsas till alternativa lösningar som säkerställer att samma mål som för projektet i fråga uppnås inom samma eller liknande tidsram och utan att det leder till betydligt högre kostnader. När de berörda myndigheterna jämför tidsramen och kostnaden för tillfredsställande alternativa lösningar bör de ta hänsyn till behovet av att påskynda användningen av förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt i enlighet med de prioriteringar som anges i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner och uppdateringar av dessa som lämnats in i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999¹² och till hur snabbt dessa prioriteringar kan förväntas uppnås. **Dessa regler gäller endast för den bedömning av alternativa lösningar som krävs enligt fågel-, vatten- och habitatdirektiven.**

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Vid tillämpningen av det relevanta undantaget i rådets direktiv 92/43/EEG¹³ är det på samma sätt lämpligt att de berörda myndigheterna, i vissa motiverade fall där det rimligen kan visas att planen eller projektet i fråga inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner, att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande, att områdets miljöintegritet bevaras och att en hög skyddsnivå för Natura 2000-områdena säkerställs, får tillåta att kompensationsåtgärderna genomförs parallellt med genomförandet av en sådan plan eller ett sådant projekt.

- (13) Att påskynda utbyggnaden av fristående energilagring är avgörande för att öka energisystemets flexibilitet och säkerställa systemintegrering av produktionen av förnybar energi. Fristående lagring bör därför omfattas av påskyndade tillståndsförfaranden. Småskalig energilagring med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och förväntas inte ge upphov till problem med konkurrerande användning av utrymmet. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att förenkla de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på denna typ av lagring genom att eliminera alla administrativa tillstånd, med undantag av tillståndet för nätanslutning, och med lämpliga skyddsåtgärder undanta dessa anläggningar från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU. **Medlemsstaterna får införa en skyldighet att informera de berörda myndigheterna om installationen av dessa lagringsprojekt för registreringsändamål.** Utbyggnaden av energilagring med en kapacitet på över 100 kW behöver också påskyndas. Det är därför lämpligt att förenkla tillståndsförfarandet för dem genom att fastställa en maximal övergripande tidsfrist på sex månader, med undantag för pumpkraftverk, som måste uppfylla strängare miljökrav och därför kräver en längre maximal övergripande tidsfrist.

¹³ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Dessa regler bör tillämpas på energilagring som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2024/1788¹⁴. För att säkerställa systemintegrering av produktionen av förnybar energi krävs fler flexibilitetskällor, i synnerhet batterier i elfordon, eftersom de kan bidra till att möta behoven vid skiftande efterfrågetoppar på el och minska överbelastningen i nätet. För att åstadkomma detta bör snabbare och enklare utbyggnad av laddningsinfrastrukturen längs vägar främjas ytterligare, särskilt för personbilar, skåpbilar, lastbilar, bussar och motorcyklar samt laddhybridfordon och rena elfordon. Både laddningsstationer för växelström och för likström bör omfattas av påskyndade tillståndsförfaranden, inbegripet tillstånd för nätanslutning. Små laddningsstationer med en kapacitet på under 100 kW kommer sannolikt inte att ha någon betydande negativ inverkan på miljön eller nätet och förväntas inte ge upphov till problem med konkurrerande användning av utrymmet. Mot bakgrund av detta är det lämpligt att förenkla de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på dessa laddningsstationer genom att eliminera alla administrativa tillstånd, med undantag av tillståndet för nätanslutning, och med lämpliga skyddsåtgärder undanta dessa anläggningar från skyldigheten att genomföra en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU. **Medlemsstaterna får införa en skyldighet att informera de berörda myndigheterna om installationen av dessa laddningsstationsprojekt för registreringsändamål.**

Utbyggnaden av laddningsstationer med en kapacitet på över 100 kW behöver också påskyndas. Det är därför lämpligt att förenkla tillståndsförfarandena för dem, **om sådana förfaranden finns enligt det nationella rättssystemet**, genom att fastställa en maximal övergripande tidsfrist på sex månader.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG (omarbetning) (EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (14) Att få tillstånd för nätanslutning, **som kan ha formen av godkännande, tillstånd, överenskommelse eller avtal**, är en avgörande och ofta tidskrävande del av förfarandena för att bygga och driva en anläggning för förnybar energi. Det är därför lämpligt att ytterligare rationalisera tidsfristerna för de förfaranden för nätanslutning som är tillämpliga på vissa småskaliga projekt för förnybar energi, lagringstillgångar och laddningsstationer samt uppgraderingen och hybridiseringen av projekt för förnybar energi, och att införa tydliga regler för systemoperatörernas skyldigheter under tillståndsförfarandena.
- (14a) **Införandet av relevanta förfaranden för nätanslutning, och tillhörande tidsfrister, bör möjliggöra effektivt och snabbt tillträde till nätet i enlighet med artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944, inom den tillämpliga nationella ramen, även i situationer med överbelastning i nätet.**
- (14b) **Hybridiseringen av verk för förnybar energi har stor potential att bidra till att förbättra integreringen av energisystem och uppnå målen för förnybar energi genom att flera tekniker för förnybar energi kombineras, till exempel genom att en elektrolysanläggning eller vindturbiner läggs till en befintlig solcellsanläggning eller produktion av förnybar energi kombineras med lagring. Genom hybridiseringen av verk utnyttjas synergier och komplementaritet mellan olika förnybara energikällor och säkerställs därigenom en stabilare energiförsörjning och möjliggörs flexibilitet i energisystemet genom att produktion och lagring kombineras. Kombinationen av olika tekniker för förnybar energi eller av förnybar energi med lagring i befintliga anläggningar gör det dessutom möjligt att dra nytta av befintliga nätanslutningar och nödvändig infrastruktur, och minskar behovet av ny mark och övergripande miljöbedömningar av projekt.**

- (15) I Draghi-rapporten om EU:s konkurrenskraft och handlingsplanen för överkomliga energipriser¹⁵ erkänns de positiva effekterna av de senaste reformerna för att påskynda tillståndsförfarandena. Samtidigt pekas dock också på långdragna och osäkra tillståndsförfaranden för nät som ett betydande hinder för snabbare installation av nödvändig ny kapacitet för att tillgodose investeringar i ren energi och minska energikostnaderna i EU. Även om det finns särskilda regler om tillståndsförfaranden i direktiv (EU) 2018/2001, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788¹⁶ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869¹⁷ omfattar dessa bestämmelser inte generella tillgångar i elnätinfrastruktur. Allmänna krav på tillståndsförfaranden i sig för infrastruktur för överförings- och distributionssystem för el måste föreskrivas i direktiv (EU) 2019/944, särskilt i form av krav på att medlemsstaterna ska säkerställa en längsta varaktighet för sådana förfaranden och på fastställande av krav på att dessa tidsfrister ska kunna uppfyllas. Förordning (EU) 2022/869 och direktiv (EU) 2018/2001 innehåller regler för godkännande av vissa energiprojekt. Om de reglerna står i strid med de regler som fastställs i detta direktiv för godkännande av vissa elprojekt bör de förstnämnda ha företräde.

¹⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *Handlingsplan för överkomliga energipriser. Tillvarata det verkliga värdet av energiunionen för att trygga överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU*, COM(2025) 79 final.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG ([EUT L 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och av direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 ([EUT L 152, 3.6.2022, s. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Bristen på resurser hos de nationella myndigheterna och den minskade digitaliseringen av tillståndsförfarandena leder till förseningar i tillståndsgivningen för infrastruktur för elsystem och för produktionstillgångar. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana myndigheter har tillräckligt med mänskliga, ekonomiska och tekniska resurser, inbegripet färdigheter, och verktyg och system för digital förvaltning för att kunna fatta beslut inom de tidsfrister som föreskrivs i direktivet.
- (17) Tillståndsförfarandena enligt direktiv (EU) 2019/944 bör vara tydliga, effektiva och transparenta och göra det möjligt att uppfylla befintlig utvecklingsplan för distributionsnät och den tioåriga nätutvecklingsplanen för överföringssystemet. Medlemsstaterna förväntas därför fastställa och offentliggöra objektiva och icke-diskriminerande kriterier och förfaranden för beviljande av tillstånd som bland annat tar hänsyn till elsystemets säkerhet och tillförlitlighet, markanvändning, energieffektivitet, tillståndssökandens specifika egenskaper, utsläppsminskningar, vikten av att påskynda utbyggnaden av energiinfrastruktur för att uppnå klimatneutralitet och alternativ till projektet.
- (18) Med tanke på hur brådskande det är att utveckla elinfrastruktur förväntas medlemsstaterna säkerställa att tillståndsförfarandena tar hänsyn till ett projekts egenskaper när de bedömer behovet (eller avsaknaden av sådana behov) av bedömningar, inbegripet miljöbedömningar, eller utarbetar studier, tillstånd eller rapporter. De behöriga nationella myndigheterna bör begränsa bedömningar och begäranden om information från projektansvariga till vad som är absolut nödvändigt och undvika dubbelarbete så långt det är möjligt.

- (19) För att öka förutsägbarheten och vissheten när det gäller längden på och kostnaderna för tillståndsförfaranden enligt direktiv (EU) 2019/944 bör begäranden om information och dokumentation från sökande vara konkreta, specifika och tidsbegränsade. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de nationella myndigheterna begär in relevant information från sökande för utfärdande av tillstånd inom en på förhand angiven period räknat från den dag då ansökan tas emot och konkret fastställa innehållet i och detaljerna för all information eller alla uppgifter som begärs. Efter en sådan period bör begäranden om information begränsas till saknad information som tidigare identifierats eller begärts av myndigheten, eller information som inte kunde begäras tidigare på grund av att den rör en väsentlig förändring av omständigheterna som ägde rum efter det att ansökan om tillstånd gjordes för projektet.
- (20) Samtidigt som subsidiaritetsprincipen, nationella befogenheter och förfaranden respekteras bör i direktiv (EU) 2019/944 en tydlig tidsfrist fastställas för de berörda myndigheternas beslut, vilket stimulerar till en effektiv definition och hantering av förfaranden som leder till utbyggnad av elnät. Medlemsstaterna kan dock sträva efter att åstadkomma kortare tillståndsförfaranden när så är möjligt, särskilt när det gäller projekt för upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överföringssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem, som kanske inte kräver ett lika komplext tillståndsförfarande som ny överföringsinfrastruktur.

- (21) I linje med det brådskande behovet av att bygga ut elnäten för att uppnå unionens energi- och klimatmål och komplettera tidsfristerna för tillståndsförfaranden med åtgärder som säkerställer att de är effektiva i praktiken bör medlemsstaterna [...] **ha möjlighet att föreskriva** att principen om tyst medgivande tillämpas på [...] **mellanliggande administrativa [...] steg i tillståndsförfarandet för** elnätsprojekt, **dvs. alla administrativa steg som tas under tillståndsförfarandet, inbegripet anordnande av ett samråd eller begäran om yttrande från olika organ eller myndigheter, eller för det slutliga beslutet. Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att tillämpa tyst medgivande på miljöbeslut om en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem. [...] För att säkerställa en effektiv tillämpning av denna åtgärd och garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra alla beslut som antagits[...].**

- (22) För att minska komplexiteten, öka effektiviteten och insynen och bidra till att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna bör det finnas kontaktpunkter för systemansvariga för överförings- eller distributionssystem för el som främjar nätprojekt eller andra nättillgångar till dess att ett beslut har fattats. Dessa kontaktpunkter kommer att ansvara för att underlätta för sökande och vägleda dem genom de tillståndsförfaranden som är förknippade med denna typ av infrastruktur. **Utan att det påverkar krav enligt den berörda medlemsstatens konstitutionella ordning [...] får en medlemsstat[...] för att förenkla och i syfte att öka effektiviteten, om det är lämpligt och genomförbart, samla detta ansvar hos en enda kontaktpunkt som kan vara [...] de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter som avses i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001, eftersom dessa myndigheter redan har en sådan roll när det gäller tillståndsgivning för infrastrukturprojekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse respektive projekt för förnybar energi.** Vid sammanslagningen av dessa roller ska medlemsstaterna säkerställa att det endast finns en enda kontaktpunkt på relevant administrativ nivå och tillhandahålla verktyg för att hjälpa de projektansvariga att identifiera den lämpliga etablerade eller utsedda kontaktpunkten. Dessutom bör medlemsstaterna ägna särskild uppmärksamhet åt att se till att kontaktpunkterna har tillräckligt med personal och de resurser och den kapacitet som krävs för att utföra de uppgifter som de ansvarar för.

- (23) På grund av sin roll för integrering av förnybara energitillgångar, flexibilitetslösningar och energilagring och möjliggörande av elektrifiering i allmänhet är infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el avgörande för att uppnå klimatneutralitet. Med tanke på den nyckelroll som infrastrukturen för elsystem har för att klimatneutralitet ska kunna uppnås bör medlemsstaterna, i de bedömningar från fall till fall som krävs, anta att infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, inbegripet landströmsförsörjning i hamnar, är av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet, utom när det gäller kulturarvet, [...] när det finns tydliga bevis för att dessa projekt har betydande negativa effekter på miljön som inte kan begränsas eller kompenseras **och när det är uppenbart att dessa motstridiga intressen måste ges företräde trots de betydande fördelarna med elsysteminfrastruktur. I dessa fall bör den berörda myndigheten inte tillämpa presumtionen.** Infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el som antas vara av större övervägande allmänintresse än icke-miljörelaterade intressen bör prioriteras framför icke-miljörelaterade intressen och godkännas så snabbt som möjligt.

- (24) För att påskynda utbyggnaden av elnät är det lämpligt att specificera hur villkoren för tillämpning av särskilda undantag enligt unionens miljölagstiftning kan uppfyllas. **Framför allt bör, v[...]**id en bedömning av huruvida det finns tillfredsställande alternativa lösningar till elnätsprojektet, [...] **dessa begränsningar i bedömningen av alternativa lösningar begränsas till tillämpningen av de särskilda undantag som föreskrivs i unionens miljölagstiftning. Medlemsstaterna får fastställa olika regler för den övergripande bedömningen av alternativ i tillståndsförfarandet. O[...]**mfattningen av en sådan bedömning [...] **bör** begränsas till alternativa lösningar som säkerställer att samma mål uppnås inom samma eller liknande tidsram och utan att det leder till betydligt högre kostnader. När de berörda myndigheterna jämför tidsramen och kostnaden för tillfredsställande alternativa lösningar bör de ta hänsyn till behovet av att bygga ut elnäten på ett skyndsamt och kostnadseffektivt sätt i enlighet med de prioriteringar som anges i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner och uppdateringar av dessa som lämnats in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999. **Dessa regler gäller endast för den bedömning av alternativa lösningar som krävs enligt fågel-, vatten- och habitatdirektiven.**

Vid tillämpningen av det relevanta undantaget i direktiv 92/43/EEG är det på samma sätt lämpligt att de berörda myndigheterna, i vissa motiverade fall där det rimligen kan visas att planen eller projektet i fråga inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner, att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande, att områdets miljöintegritet bevaras och att en hög skyddsnivå för Natura 2000-områdena säkerställs, får tillåta att kompensationsåtgärderna genomförs parallellt med genomförandet av planen eller projektet.

- (25) På grund av det brådskande behovet av att bygga ut energiinfrastrukturen, vikten av att effektivisera tillståndsförfarandena och det faktum att miljöbedömningarna är det steg som tar längst tid under tillståndsförfarandena är det av vikt att minimera sådana bedömningar utan att äventyra skyddet av miljön. Upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem är projekt som i allmänhet har minimal miljöpåverkan. Projekt för upprustning, modernisering eller uppgradering är i allmänhet av begränsad omfattning och påverkar endast en del av de befintliga tillgångar för vilka en bedömning av miljöpåverkan tidigare har gjorts. Därför är inverkan av sådana projekt ofta begränsad till inverkan av byggnadsarbete, och driften av tillgången har samma eller till och med mindre inverkan än driften av det projekt som den avsåg. Distributionssystem har å andra sidan ofta ingen betydande miljöpåverkan, på grund av deras mindre projektstorlek, tillgångarnas lägre spänning och tendensen att uppföra dem i bebyggda områden närmare konsumenterna. För att påskynda utbyggnaden av infrastrukturen för elsystem och uppnå målen för klimatneutralitet och förnybar energi bör medlemsstaterna därför tillåtas att på ett motiverat sätt och på vissa villkor undanta de projekt som nämns i detta skäl från miljökonsekvensbedömningar och lämpliga bedömningar samt bedömningen av deras konsekvenser för artskyddet i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG¹⁸ och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG¹⁹.

¹⁸ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ([EGT L 206, 22.7.1992, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar ([EUT L 20, 26.1.2010, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Fördelarna med utbyggnaden av elinfrastruktur i form av minskade kväveutsläpp är mycket större än kostnaderna för de minimala utsläpp som uppstår till följd av uppförandet av den. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att en snabb utbyggnad av elinfrastruktur inte på något sätt begränsas av de tillfälliga utsläpp som uppstår till följd av uppförandet av den.
- (27) En nationell planering av överföringsnäten som återspeglar utvecklingen av klimat- och energipolitiken och relaterade förändringar av konsumtion och produktion är avgörande för att elektrifieringen och energiomställningen som helhet ska lyckas. De befintliga kraven enligt artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 gällde dock endast vissa systemansvariga för överföringssystem och föreskrev inte en tillräckligt lång planeringsperiod med hänsyn till förutseende investeringar. Det är viktigt att man vid utbyggnad av överföringssystem har minst femton års tidsperspektiv och prioriterar användningen av icke-fossil flexibilitet, icke-trådbundna lösningar och andra alternativ till systemutbyggnad, utgår ifrån ett gemensamt scenario som tagits fram tillsammans med andra systemansvariga inom olika sektorer och anpassar sig till det centrala scenariot i den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling. För att säkerställa transparens och införliva nätanvändare, inbegripet produktions-, industri-, data- och transportsektorerna, i nätplaneringen krävs det i samband med kopplingen till artikel 55 i direktiv (EU) 2024/1788 också ett tidigt samråd med dem under den gemensamma processen för utveckling av scenarier för att möjliggöra förutseende investeringar.

- (28) Mot bakgrund av ändringarna av direktiven (EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 samt de parallella ändringarna av förordning (EU) 2022/869 bör kommissionen införa ett enhetligt tillvägagångssätt för tillståndsförfarandena för energiprojekt. Genom direktiv (EU) 2024/1788 införs visserligen åtgärder för att förenkla och effektivisera de administrativa tillståndsförfarandena, men en riktad ändring krävs för att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt och att en enhetlig ram införs på unionsnivå.
- (29) Bristen på resurser hos de nationella myndigheterna och den begränsade digitaliseringen av tillståndsförfarandena leder till förseningar i tillståndsgivningen för naturgasanläggningar, anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana myndigheter har tillräckligt med mänskliga, ekonomiska och tekniska resurser, inbegripet färdigheter samt verktyg och system för digital förvaltning för att kunna fatta beslut inom de tidsfrister som föreskrivs i direktivet.
- (30) För att öka förutsägbarheten och vissheten när det gäller längden på och kostnaderna för tillståndsförfaranden enligt direktiv (EU) 2024/1788 bör begäranden om information och dokumentation från sökande vara konkreta, specifika och tidsbegränsade. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att de nationella myndigheterna begär in relevant information från sökande för utfärdande av tillstånd inom en på förhand angiven period räknat från den dag då ansökan tas emot och konkret fastställa innehållet i och detaljerna för all information eller alla uppgifter som begärs. Efter en sådan period bör begäranden om information begränsas till saknad information som tidigare identifierats eller begärts av myndigheten, eller information som inte kunde begäras tidigare på grund av att den rör en väsentlig förändring av omständigheterna som ägde rum efter det att ansökan om tillstånd gjordes för projektet.

- (31) När det gäller godkännandeförfaranden enligt direktiv (EU) 2024/1788 bör medlemsstaterna, mot bakgrund av hur viktigt det är att säkerställa en snabb utbyggnad av vätgasanläggningar och infrastruktur för vätgassystem och att de tidsfrister som fastställs i [...] direktivet uppfylls, [...] **ha möjlighet att föreskriva** att principen om tyst medgivande tillämpas på **de mellanliggande administrativa stegen i [...]** sådana projekt, **dvs. alla administrativa steg som tas under tillståndsförfarandet, inbegripet anordnande av ett samråd eller begäran om yttrande från olika organ eller myndigheter, [...]** eller för det slutliga beslutet. Bestämmelserna i detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas rätt att tillämpa tyst medgivande på miljöbeslut om en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem [...]. För att säkerställa en effektiv tillämpning av denna åtgärd och [...] garantera tredje parts rätt till rättsligt skydd bör de berörda myndigheterna offentliggöra alla beslut som antagits[...].
- (32) Medlemsstaterna kan, i förenklingssyfte, anse att det är lämpligt och mer effektivt att samla rollen som gemensam kontaktpunkt enligt skyldigheten i direktiv (EU) 2024/1788 hos de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869, eftersom dessa myndigheter redan har en sådan roll när det gäller tillståndsförfaranden för infrastrukturprojekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse. Om medlemsstaterna väljer att slå samman dessa roller bör de ägna särskild uppmärksamhet åt att se till att kontaktpunkterna har tillräckligt med personal och de resurser och den kapacitet som krävs för att utföra de uppgifter som de ansvarar för.

- (33) [...] Om en digital portal eller, om lämpligt, sammankopplade portaler tillhandahålls på nationell nivå för alla steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät kan det säkerställa enhetlig digitalisering, interoperabilitet och transparens mellan olika tillståndsmyndigheter i medlemsstaterna och i slutändan påskynda tillståndsförfarandena. Om mer än en portal inrättas säkerställs konnektivitet mellan portalerna förutsatt att varje portal omdirigerar användarna eller omfattar hänvisningar till andra relevanta portaler. Det står medlemsstaterna fortsatt fritt att införa högre grader av sammankoppling, interoperabilitet och kommunikation mellan portaler.
- (33a) Genom flera bestämmelser i detta direktiv införs tröskelvärden uttryckta i watt, och medlemsstater där trefasanslutningar inte är standardanslutningstyp bör tillämpa likvärdiga kapacitetsvärden för anslutningar.
- (33b) Medlemsstaternas möjlighet att föreskriva undantag med avseende på ny infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el bör inte påverka skyddet av vattenförekomster som används för dricksvatten eller naturligt mineralvatten, och skyldigheter med avseende på sådana vattenförekomster fortsätter därför att gälla.

(33c) Medlemsstaterna bör tillåtas att bevilja ytterligare undantag för mindre slutna distributionssystem. Detta underlättar en effektiv användning av befintlig energiinfrastruktur på industriella och kommersiella platser samt platser där gemensamma tjänster tillhandahålls eller i små distributionssystem i avgränsade bostadsområden, där gemensam lokal produktion och distribution spelar en allt större roll i energiomställningen. Med tanke på deras begränsade relevans för konkurrensen bör medlemsstaterna tillåtas att inte behandla systemansvariga för dessa system som systemansvariga för distributionssystem, förutsatt att kunderna behåller sina centrala rättigheter enligt direktiv (EU) 2019/944 och att det finns skyddsåtgärder för att undvika negativa effekter på en rättvis fördelning av nätkostnader, nätsäkerheten eller utvecklingen av flexibilitetssystem eller flexibilitetstjänster. Kunderna bör också åtnjuta effektivt skydd mot otillbörligt eller diskriminerande beteende från den systemansvarige för det slutna distributionssystemet, bland annat genom att tillsynsmyndigheterna övervakar och säkerställer regelefterlevnaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv (EU) 2018/2001

Direktiv (EU) 2018/2001 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 andra stycket ska följande punkter införas som punkterna 10a–10f:
 - ”10a. *insticksklara minisolcellspaneler*: solcellssystem på upp till 800 watt som ansluts till en mikroväxelriktare och därefter direkt till ett nationellt standarduttag, genom vilket systemet matar in el i byggnadens interna elsystem.**
 - 10b. *fristående energilagring*: energilagring som inte är kombinerad med en energiproducerande anläggning, **med undantag för energilagring som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2024/1788.**
 - 10c. *laddningsstation*: en laddningsstation enligt definitionen i artikel 2.52 i förordning (EU) 2023/1804.
 - 10d. *hybridisering*: konvertering av ett verk för förnybar energi som inte är ett hybridkraftverk till ett hybridkraftverk bakom samma anslutningspunkt.
 - 10e. *hybridkraftverk*: ett verk för förnybar energi som kombinerar flera tekniker för förnybar energi, eller som kombinerar en eller flera tekniker för förnybar energi med energilagring.
 - 10f. [...] *tillstånd för nätanslutning*: **resultatet av** förfarandet från projektexploatörens fullständiga begäran om anslutning till nätet fram till den systemansvariges beslut om huruvida projektet kan anslutas till nätet.”.

2. I artikel 15c ska följande punkter läggas till som punkterna 6 och 7:

”6. Medlemsstaterna ska sträva efter att inte **utesluta utveckling av förnybar energi och tillhörande infrastruktur i [...]** stora områden [...] av miljöskäl, inbegripet landskapsskydd, såvida de inte kan visa att dessa typer av verk och tillhörande infrastruktur skulle leda till oåterkalleliga skador i området som inte kan begränsas eller kompenseras under miljöbedömningen enligt direktiv 2011/92/EU och, i förekommande fall, den bedömning som ska göras på lämpligt sätt enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG. **Denna punkt ska tillämpas utan att det påverkar nationella försvarshänsyn.**

7. Medlemsstaterna får förlänga tillämpningen av punkt 4 till och med den 31 december 2027, i motiverade fall eller om det är nödvändigt på grund av administrativa eller tekniska begränsningar för särskilda områden som har utsetts som områden som lämpar sig för en påskyndad utbyggnad av en eller flera typer av teknik för förnybar energi.”.

3. I artikel 15d ska följande punkter läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Medlemsstaterna ska anta åtgärder för att säkerställa att en del av vinsten med projekt för förnybar energi med en installerad kapacitet på över 10 MW direkt eller indirekt överförs till lokalbefolkningen och lokalsamhällena i närheten av dessa projekt. **Medlemsstaterna får tillämpa olika åtgärder för delning av vinsten beroende på projektets specifika teknik, lokalisering och storlek och på om projektet är ett projekt för egenanvändning av förnybar energi.**

Medlemsstaterna får undanta viss teknik från skyldigheten att anta åtgärder för delning av vinsten i fall där tekniken inte är tillräckligt mogen för att bära ytterligare ekonomiska bördor eller vissa typer av teknik som inte är de främsta bidragsgivarna till de nationella bidragen till unionens mål för förnybar energi för 2030 enligt deras integrerade nationella energi- och klimatplaner som överlämnats i enlighet med artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

4. Medlemsstaterna [...] **får** utse [...] en oberoende kontaktperson för att främja dialog mellan projektexploatören och allmänheten om projekt för förnybar energi med en installerad kapacitet på över 10 MW. **Kontaktpersonen ska vara en oberoende tredje part, som kan vara en offentlig myndighet, och får inte ha några ekonomiska intressen kopplade till exploatören.** Kontaktpersonen ska endast ingripa på begäran av någon av de berörda parterna och ska

- a) vid behov underlätta offentliga samråd, inbegripet tidiga samråd under fasen före tillståndsansökan,
- b) engagera sig för att hitta lösningar på potentiella problem som lokalsamhällena tar upp,
- c) säkerställa stöd och insyn i valet av typ av åtgärd för delning av vinsten, i förekommande fall.

Medlemsstaterna får fastställa en avgift, som betalas av projektexploatörerna, för att finansiera kontaktpersonens tjänster.”

4. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 3 ska följande mening utgå:

”Sökande ska ha rätt att lämna in relevanta handlingar i digital form.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. Medlemsstaterna [...] **får** inrätta en [...] digital portal **eller sammankopplade portaler** på nationell nivå för alla steg i tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi, lagring och nät.

Sökande ska lämna in tillståndsansökningar och alla relevanta dokument som krävs för tillståndsförfarandet [...] via den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna**. Den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna** ska automatisera tilldelningen av tillståndsansökningar till de behöriga myndigheterna, som ska behandla de relevanta ansökningarna och dokumenten i elektronisk form och interagera med de sökande direkt i den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna**.

Den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna** ska innehålla funktioner som gör det möjligt att informera den sökande om alla steg i tillståndsförfarandet, förfarandets status och de berörda myndigheternas beslut, och att kontrollera efterlevnaden av de tidsfrister för tillståndsgivning som fastställs i detta direktiv. Den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna** [...] **får ge** tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den gemensamma systembaserade digitala portal för geografisk information som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

Den [...] digitala portalen **eller de sammankopplade portalerna** ska offentliggöra årliga statistiska uppgifter om tillståndsförfarandenas längd och tydligt identifiera de olika stegen i tillståndsförfarandet och deras varaktighet. Dessa uppgifter ska vara allmänt tillgängliga.

Den eller de gemensamma kontaktpunkter som avses i punkt 3 ska ha tillgång till alla relevanta uppgifter och all relevant information som finns tillgänglig i portalen för att kunna utföra sina uppdrag.

5. Artikel 16b

ska ändras på följande sätt:

a) [...]

[...]

b) Följande punkt ska läggas till som punkt 3:

”3. I det tillståndsförfarande som avses i punkt 1 och punkt 2 andra stycket **får** [...] medlemsstaterna **föreskriva** [...] att ett uteblivet svar från de berörda behöriga myndigheterna eller enheterna inom den fastställda tidsfristen leder till att de specifika **mellanliggande administrativa** stegen ska betraktas som godkända, utom för miljöbeslut, **såvida inte en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem**, och **för** tillstånd för nätanslutning[...]. Alla beslut ska göras allmänt tillgängliga **i enlighet med tillämplig rätt**.[...]”.

6. Artikel 16c ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Följande punkt ska införas som punkt 2b:

”2b. [...] **Inom de gränser som är tillåtna enligt den nationella konstitutionella ordningen och utan att det påverkar autonoma regionala och lokala myndigheters exklusiva befogenheter när det gäller markanvändning och fysisk planering ska medlemsstaterna, om de ändrar status för mark där en anläggning för förnybar energi är belägen, säkerställa att denna anläggning fortfarande kan uppgraderas.”.**

c) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Om uppgraderingen av en vindkraftsanläggning ökar anläggningens totala kapacitet utan att ytterligare markyta används, **minskar det totala antalet installerade turbiner** och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga vindkraftsanläggningen ska projektet undantas från eventuella tillämpliga krav på att genomföra en granskningsprocess enligt artikel 16a.4, att fastställa huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU eller artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx], eller att göra en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4.[...]2 i direktiv 2011/92/EU. **Undantaget gäller utan att det påverkar nationella säkerhetshänsyn eller ändringar i den fysiska planeringen.**

Om uppgraderingen av vindkraftsanläggningar inte uppfyller kraven i första stycket ska punkt 2 i denna artikel tillämpas.”.

7. Artikel 16d ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det tillståndsförfarande som avses i artikel 16.1 för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en total installerad kapacitet på över 100 kW i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner, med undantag för konstgjorda vattenytor, inte pågår längre än tre månader, förutsatt att det primära syftet med sådana konstgjorda konstruktioner inte är solenergiproduktion eller energilagring. Genom undantag från artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU samt punkt 3 a och b, för sig eller jämförda med punkt 13 a, i bilaga II till det direktivet ska installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring som avses i punkterna 1 och 2 i den här artikeln i tillämpliga fall undantas från kravet på att göra en särskild miljökonsekvensbedömning enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska inte kräva några administrativa tillstånd, inte heller i fråga om miljöaspekter, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv. **Medlemsstaterna får fastställa en skyldighet att anmäla installation av sådan utrustning och samlokaliserad energilagring.”.**

c) Följande punkter ska läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Medlemsstaterna får utesluta vissa områden från tillämpningen av punkterna 1 och 2 i syfte att skydda kulturellt eller historiskt arv eller nationella försvars- **och säkerhetsintressen**, eller av skäl förknippade med nätsäkerheten.

4. [...] **Utan att det påverkar eventuella nödvändiga åtgärder för att säkerställa säkerheten, tryggheten eller nätets stabilitet ska medlemsstaterna undanröja rättsliga och icke-rättsliga hinder för installation av insticksklara minisolcellspaneler med en kapacitet på upp till 800 W i och på byggnader. Medlemsstaterna får begränsa tillämpningen av denna punkt om evidensbaserade risker har identifierats som motsvarar utrustningen på marknaden eller om den resulterande övergripande elinstallationen inte uppfyller relevanta tekniska specifikationer eller standarder, inbegripet om samordningen av skydd och bortkopplingsprestandan inte kan garanteras.”.**

8. Artikel 16f ska ändras på följande sätt:

- a) De två sista meningarna ska utgå.
- b) Följande stycken ska läggas till:

”Fram till dess att klimatneutralitet uppnås ska medlemsstaterna säkerställa att, inom ramen för tillståndsförfarandet, planering, uppförande och drift av verk och anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor och deras anslutning till nätet, det tillhörande nätet i sig, lagringstillgångar och laddningsstationer presumeras vara av ett allt överskuggande allmänintresse och, i sådana fall, prioriteras vid avvägningen av andra rättsliga intressen än de som avses i första stycket. Medlemsstaterna får avstå ifrån att tillämpa denna presumtion i syfte att skydda kulturarvet på grundval av rättsliga kriterier för att säkerställa ett harmoniserat genomförande **och av nationella försvars- och säkerhetsintressen.**

Medlemsstaterna får tillämpa de presumtioner som fastställs i första och andra styckena i förfaranden för fysisk planering.”.

9. Följande artiklar ska införas som artiklarna 16g–16[...]**j**:

”Artikel 16g

Avsaknad av alternativa eller tillfredsställande lösningar och genomförande av kompensationsåtgärder [...]

1. Vid bedömningen av om det finns tillfredsställande alternativa lösningar för projekt rörande verk för förnybar energi, anslutningen av sådana verk till nätet, det tillhörande nätet i sig och lagringstillgångar vid tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 d i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 i direktiv 2009/147/EG, ska villkoret att det inte finns några tillfredsställande alternativ vara uppfyllt om det inte finns några tillfredsställande alternativa lösningar varigenom samma mål kan uppnås med projektet i fråga när det gäller utvecklingen av samma kapacitet för förnybar energi med hjälp av samma [...]teknik inom samma eller liknande tidsram och utan att detta leder till väsentligt högre kostnader.
2. Vid genomförandet av kompensationsåtgärder för projekt rörande verk för förnybar energi, **inbegripet åtgärder för ekonomisk ersättning om det är tillåtet enligt nationell rätt**, anslutningen av sådana verk till nätet, det tillhörande nätet i sig och lagringstillgångar, enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG, får medlemsstaterna, [...] där det rimligen kan visas att planen eller projektet inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner och att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande innan kompensationsåtgärder införs, tillåta att sådana kompensationsåtgärder vidtas parallellt med genomförandet av projektet. Medlemsstaterna ska tillåta att dessa kompensationsåtgärder anpassas över tid i enlighet med försiktighetsprincipen, beroende på huruvida de betydande negativa effekterna förväntas uppstå på kort, medellång eller lång sikt.

Tillståndsförfarande för fristående energilagring, förutom vätgaslagring

1. Tillståndsförfarandet för fristående energilagring, förutom vätgaslagring, ska omfatta alla relevanta administrativa tillstånd för att bygga, uppgradera och driva fristående lagring, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, när så krävs, miljöbedömningar och miljötillstånd. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla administrativa steg, från bekräftelsen av tillståndsansökans fullständighet till meddelandet om den eller de relevanta behöriga myndigheternas slutliga beslut om tillståndsförfarandets resultat. Den behöriga myndigheten ska bekräfta ansökans fullständighet inom [...] **45** dagar från det att ansökan om tillstånd mottagits eller, om sökanden inte har skickat all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att sökanden lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Den dag då den behöriga myndigheten bekräftar ansökans fullständighet ska utgöra startdatum för tillståndsförfarandet.
2. Medlemsstaterna ska inte kräva några administrativa tillstånd, inbegripet miljötillstånd, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av fristående lagring, förutom vätgaslagring, med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Genom undantag från artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU ska installationen av den lagringen undantas från det krav på att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning som är tillämpligt enligt artikel 2.1 i det direktivet. Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av detta stycke i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv. **Medlemsstaterna får fastställa en skyldighet att anmäla installation av de nya lagringsprojekten.**

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, om så krävs, miljöbedömningar, inte pågår längre än sex månader för fristående energilagring, förutom vätgaslagring, med en total installerad kapacitet på över 100 kW.

När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, inbegripet när dessa kräver längre perioder för bedömningar enligt tillämplig unionsmiljörätt, får medlemsstaterna förlänga denna tidsfrist med högst sex månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.

För pumpkraftverk får [...] tillståndsförfarandet inte pågå längre än i tre [...] år. **När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, inbegripet när dessa kräver längre perioder för bedömningar enligt tillämplig unionsmiljörätt, får medlemsstaterna förlänga denna tidsfrist. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.**

4. Utom när det sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet ska följande inte räknas med i längden på det tillståndsförfarande som regleras i denna artikel:
- a) Den tid under vilken projekten för fristående energilagring uppförs eller uppgraderas.
 - b) Tiden för de administrativa steg som krävs för de betydande uppgraderingar av nätet som är nödvändiga för att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.
 - c) Tiden för överklaganden och rättsmedel, andra domstolsförfaranden eller alternativa tvistlösningsmekanismer, inbegripet förfaranden för klagomål samt överklaganden och rättsmedel utanför domstol.

Tillståndsförfarande för laddningsstationer

1. Tillståndsförfarandet för laddningsstationer ska omfatta alla relevanta administrativa tillstånd för att bygga, uppgradera och driva laddningsstationer, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, när så krävs, miljöbedömningar och miljötillstånd. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla administrativa steg, från bekräftelsen av tillståndsansökans fullständighet till meddelandet om den eller de relevanta behöriga myndigheternas slutliga beslut om tillståndsförfarandets resultat. Den behöriga myndigheten ska bekräfta ansökans fullständighet inom [...] **45** dagar från det att ansökan om tillstånd mottagits eller, om sökanden inte har skickat all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att sökanden lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Den dag då den behöriga myndigheten bekräftar ansökans fullständighet ska utgöra startdatum för tillståndsförfarandet.
2. Medlemsstaterna ska inte kräva något administrativt tillstånd, inte heller i fråga om miljöaspekter, med undantag för tillstånd för nätanslutning, för installation av laddningsstationer med en total installerad kapacitet på högst 100 kW. Genom undantag från artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU ska installationen av sådana stationer undantas från kravet på att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning, när det är tillämpligt enligt artikel 2.1 i det direktivet. Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av detta stycke i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.
Medlemsstaterna får fastställa en skyldighet att anmäla installation av de nya laddningsstationsprojekten.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet tillstånd för nätanslutning och, om så krävs, miljöbedömningar, inte pågår längre än sex månader för laddningsstationer med en total installerad kapacitet på över 100 kW. **När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, inbegripet när dessa kräver längre perioder för bedömningar enligt tillämplig unionsmiljörätt, får medlemsstaterna förlänga denna period med högst sex månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.**
4. Utom när det sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet ska följande inte räknas med i längden på det tillståndsförfarande som regleras i denna artikel:
- a) Den tid under vilken projekten för fristående laddningsstationer uppförs eller uppgraderas.
 - b) Tiden för de administrativa steg som krävs för de betydande uppgraderingar av nätet som är nödvändiga för att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.
 - c) Tiden för överklaganden och rättsmedel, andra domstolsförfaranden eller alternativa tvistlösningsmekanismer, inbegripet förfaranden för klagomål samt överklaganden och rättsmedel utanför domstol.

Tillståndsförfarande för hybridisering av verk för förnybar energi

1. Om hybridiseringen av ett kraftverk för förnybar energi är föremål för en granskningsprocess enligt artikel 16a.4, för ett fastställande av huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning eller för en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, ska en sådan granskningsprocess, ett sådant fastställande eller en sådan miljökonsekvensbedömning begränsas till de potentiella effekterna till följd av kompletteringen jämfört med det ursprungliga projektet.
2. [...]
2. **Inom de gränser som är tillåtna enligt den nationella konstitutionella ordningen och utan att det påverkar autonoma regionala och lokala myndigheters exklusiva befogenheter när det gäller markanvändning och fysisk planering ska medlemsstaterna, om de ändrar status för mark där ett verk för förnybar energi är beläget, säkerställa att hybridisering av detta verk fortfarande är möjlig.”.**
10. Artikel 17 ska ersättas med följande:

Förfaranden för [...] nätanslutning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att förfarandena för [...] nätanslutning inte pågår längre än
 - a) [...] **sex månader** för solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring som avses i artikel **16d.1 och** 16d.2, fristående energilagring som avses i artikel 16h.2, [...] laddningsstationer som avses i artikel 16i.2[...] **och uppgradering eller hybridisering av befintliga verk för förnybar energi som avses i artiklarna 16c och 16j, såvida det inte finns motiverade säkerhetsskäl eller systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla, eller mer tid krävs för att göra bedömningen på grund av kapacitetsökningens omfattning.**
 - b) [...]
2. Inom de tidsfrister som anges i artiklarna 16a.1 och 16b.1 samt punkt 1 i den här artikeln ska den systemansvarige välja en av följande åtgärder:
 - a) Godta begäran om nätanslutning och bevilja anslutningen, om det finns tillräcklig kapacitet och den begärda anslutningen inte påverkar nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.
 - b) Föreslå, om det är tekniskt möjligt, ett avtal om flexibel anslutning i enlighet med artikel 6a i direktiv (EU) 2019/944, om nätkapaciteten är otillräcklig.

3. Om ett förslag till avtal som avses i punkt 2 b avvisas av projektexploatören ska den systemansvarige, **i förekommande fall**, av motiverade säkerhetsskäl eller om systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla, föreslå en alternativ nätanslutningspunkt, ett alternativt preliminärt datum för nätanslutningen eller, om detta inte är möjligt, avslå begäran om anslutning.
4. [...]

Artikel 2

Ändringar av direktiv (EU) 2019/944

Direktiv (EU) 2019/944 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 8 ska ersättas med följande:

”

Artikel 8

Tillståndsförfarande

1. Om tillstånd, såsom licens, tillåtelse, koncession, samtycke eller godkännande, krävs för uppförande eller drift av infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, eller tillhörande utrustning, eller för uppbyggnad av ny produktionskapacitet, ska medlemsstaten, eller en behörig myndighet som den utser, bevilja ett sådant tillstånd i enlighet med punkterna 2–14. Medlemsstaterna eller av dem utsedd behörig myndighet får också, på samma villkor, bevilja tillstånd att leverera el och bevilja tillstånd för grossister.
2. Medlemsstater som inför ett tillståndssystem ska
 - a) fastställa objektiva och icke-diskriminerande kriterier, tillsammans med transparenta förfaranden, som måste uppfyllas av alla företag som ansöker om tillstånd för uppbyggnad och/eller drift av ny produktionskapacitet samt infrastruktur för överförings- eller distributionssystem,

- b) offentliggöra kriterierna och förfarandena för beviljande av tillstånd,
- c) säkerställa att tillståndsförfaranden för sådan produktionskapacitet och infrastruktur, eller tillhörande utrustning, vid behov beaktar projektets betydelse för de inre marknaderna för el och förnybara energikällor,
- d) i tillståndsförfarandena säkerställa att hänsyn tas till att bedömningar måste göras, eller inte måste göras, i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG²⁰ och direktiven 2000/60/EG²¹, 2001/42/EG²², 2009/147/EG²³ samt direktiv 2011/92/EU²⁴,
- e) säkerställa att det finns särskilda, förenklade och effektiviserade tillståndsförfaranden för liten decentraliserad produktion och/eller distribuerad produktion och infrastruktur för distributionssystem, som tar hänsyn till dess begränsade storlek och potentiella inverkan,
- f) säkerställa att riktlinjer för dessa särskilda tillståndsförfaranden fastställs och ses över av tillsynsmyndigheter eller andra behöriga nationella myndigheter, inbegripet planeringsmyndigheter, som får rekommendera ändringar,

²⁰ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ([EGT L 206, 22.7.1992, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område ([EGT L 327, 22.12.2000, s. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar ([EUT L 20, 26.1.2010, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt ([EUT L 26, 28.1.2012, s. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- g) säkerställa att alla beslut offentliggörs,
- h) säkerställa att sökande informeras om skälen för eventuellt avslag av en ansökan om tillstånd; dessa skäl ska vara objektiva, icke-diskriminerande, välgrundade och vederbörligen motiverade och överklagandeförfaranden ska vara tillgängliga för de sökande,
- i) säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna har tillräckliga tekniska, ekonomiska och mänskliga resurser för att fatta ett beslut om tillståndet inom gällande tidsfrister.

3. När medlemsstaterna inför ett tillståndssystem för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el

ska de också

- a) säkerställa att tillståndssystemet för infrastruktur för överförings- och distributionssystem överensstämmer med utvecklingsplanen för distributionsnätet och den tioåriga nätutvecklingsplan för överföringssystemet som antagits i enlighet med artiklarna 32 och 51,
- b) säkerställa att tillståndsförfarandena, inbegripet alla relevanta förfaranden hos de behöriga myndigheterna, inte överstiger två år, utom när det är vederbörligen motiverat [...], **varvid** de får förlängas med upp till **30 månader** [...],
- c) **säkerställa att tillstånd för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem betraktas som avgörande för integreringen av förnybara energikällor samt för att uppnå klimat- och energimål och målet om klimatneutralitet.**

- c) **Medlemsstaterna får föreskriva** [...] att ett uteblivet svar från de behöriga nationella myndigheterna eller enheterna inom den tidsfrist som fastställs i led b leder till att de specifika **mellanliggande administrativa** stegen ska betraktas som godkända, utom, **såvida inte en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem,** för miljöbeslut, **vilka ska vara uttryckliga.** [...]

Alla beslut ska göras allmänt tillgängliga i enlighet med tillämplig rätt.

d) [...]

e) [...]

4. Medlemsstaterna ska inrätta eller utse en eller flera kontaktpunkter för systemansvariga för överförings- eller distributionssystem. Dessa kontaktpunkter ska på begäran av den sökande och kostnadsfritt vägleda sökanden **genom** och underlätta hela tillståndsförfarandet för de verksamheter som avses i punkt 1, fram till de ansvariga myndigheternas [...] **avgivande av tillståndet i slutet av förfarandet.** Den sökande ska inte behöva kontakta mer än en kontaktpunkt under hela processen.

Kontaktpunkterna får vara desamma som de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter som avses i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001.

5. När medlemsstaterna inför ett tillståndssystem för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el, och eventuella studier, rapporter och dokument som krävs för förfarandet saknas i ansökningarna, ska medlemsstaterna se till att de behöriga nationella myndigheterna, i samarbete med andra relevanta myndigheter, begär in nödvändigt material från utvecklaren, och anger hur omfattande och detaljerat det ska vara **i efterhand**, inom tre månader från ansökan. **När [...]** den nationella behöriga myndigheten [...] **informerar** utvecklaren [...] **ska den bekräfta** huruvida presumptionerna enligt punkt 10 [...] är tillämpliga på projektet. Efter [...] **att ha begärt in nödvändigt material** får varken den behöriga myndigheten eller någon annan relevant myndighet begära ytterligare information, studier, rapporter eller bedömningar, utom i de fall då det har skett en väsentlig förändring av projektet eller dess omgivande miljö som gör att de ursprungliga kriterier som låg till grund för besluten inte längre är lämpliga **eller om det annars skulle vara omöjligt att utfärda ett positivt beslut på grundval av den tillgängliga informationen.** [...] **I sådana fall** ska den nationella behöriga myndigheten ge den projektansvarige en väl underbyggd motivering till begäran om ytterligare information.

6. Den tidsfrist som fastställs i punkt 3 i denna artikel ska gälla utan att det påverkar skyldigheter enligt tillämplig unionsrätt på miljö- och energiområdet, inbegripet direktiv (EU) 2018/2001, rättsliga överklaganden, rättsmedel eller andra domstolsförfaranden och alternativa tvistlösningsmekanismer, inklusive förfaranden för klagomål, utomrättsliga överklaganden och korrigerande åtgärder, och får förlängas med en period som motsvarar dessa förfarandens längd.
7. Denna artikel ska tillämpas utan att det påverkar artiklarna 7–10 i förordning (EU) 2022/869 samt artikel 15 och artiklarna 15b–17 i direktiv (EU) 2018/2001.
8. Fram till dess att klimatneutralitet uppnås [...] ska medlemsstaterna säkerställa att, i [...] tillståndsförfarandena **i den mening som avses i punkt 1**, planering, uppförande och drift av infrastruktur för överförings- eller distributionssystem antas vara av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet vid avvägning av rättsliga intressen i enskilda fall i samband med tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 c i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 a i direktiv 2009/147/EG. [...]

Fram till dess att klimatneutralitet uppnås [...] ska medlemsstaterna säkerställa att, i tillståndsförfarandena, planering, uppförande och drift av infrastruktur för överförings- eller distributionssystem antas vara av övervägande allmänintresse och i sådana fall prioriteras vid avvägningen av andra rättsliga intressen än de som avses i denna punkt. Medlemsstaterna får avstå ifrån att tillämpa denna presumtion i syfte att skydda kulturarvet[...] på grundval av rättsliga kriterier för att säkerställa ett harmoniserat genomförande.

9. Till dess att klimatneutralitet uppnås [...] ska medlemsstaterna, genom undantag från artiklarna 2.1, 4.1 och 4.2 i direktiv 2011/92/EU och punkt 20 i bilaga I och punkt 3 b i bilaga II till det direktivet, och genom undantag från artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG, säkerställa att den behöriga myndigheten under motiverade omständigheter, inbegripet behovet av att påskynda utbyggnaden av infrastrukturen för elsystem för att uppnå målen för klimatneutralitet och förnybar energi, får undanta upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem, förutsatt att det inte [...] **kräver en betydande mängd** ytterligare områden [...] och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga anläggningen, från
- a) miljökonsekvensbedömningen enligt [...] **artiklarna 2.1 och 4.2** i direktiv 2011/92/EU,
 - b) en bedömning med avseende på konsekvenserna för Natura 2000-områden enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG,
 - c) bedömningen av deras konsekvenser för artskyddet i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG,
 - d) granskningen enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].

Dessa undantag ska inte tillämpas på upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- och distributionssystem och uppförande av ny infrastruktur för distributionssystem, eller tillhörande utrustning, som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, i enlighet med artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.

10. Under motiverade omständigheter får medlemsstaterna också tillämpa de undantag som avses i punkt 9 på uppförande av ny distributionsinfrastruktur eller tillhörande utrustning, förutsatt att det berörda projektet har granskats i enlighet med artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EG, varigenom den behöriga nationella myndigheten har försäkrat sig om att projektet sannolikt inte kommer att ha någon betydande miljöpåverkan, särskilt med tanke på särdragen i det område där projektet genomförs, såsom stadsområden och tätbebyggda områden.

Dessa undantag ska inte tillämpas på uppförande av ny distributionsinfrastruktur eller tillhörande utrustning, som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, i enlighet med artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Om en sannolik betydande miljöpåverkan identifieras vid den granskning som avses i första stycket ska den behöriga myndigheten inom 45 dagar från ansökan informera projektutvecklaren om att det krävs en sådan bedömning som avses i punkt 9 a, b och c.

Medlemsstaterna ska begränsa tillämpningen av denna punkt i Natura 2000-områden och andra områden som omfattas av nationella skyddssystem samt skyddade områden med kulturellt eller historiskt arv.

11. Planeringen, uppförandet och driften av infrastruktur för överförings- och distributionssystem ska antas bidra till en långsiktig minskning av kväveutsläppen och ska inte kräva en bedömning av kväveutsläppen i en bedömning som kan utföras för att uppfylla kraven i artikel 6 i rådets direktiv 92/43/EEG.
12. En miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv 2011/92/EU och, i tillämpliga fall, en lämplig bedömning enligt direktiv 92/43/EEG, för ett projekt för utvidgning, upprustning, modernisering eller uppgradering av befintlig infrastruktur för överförings- eller distributionssystem ska begränsas till en utvärdering av de potentiella effekterna av ändringarna eller utvidgningarna jämfört med den ursprungliga infrastrukturen för överförings- eller distributionssystem.
- 12a. Medlemsstaterna får undanta ny infrastruktur för överförings- eller distributionssystem för el från de skyldigheter som följer av tillämpningen av artikel 4.1 i direktiv 2000/60/EG, utom, och i den utsträckning som är nödvändig för att skydda vatten som används för produktion av dricksvatten eller mineralvatten, med avseende på**
- a) vattenförekomster i särskilda skyddsområden enligt artikel 7.3 i direktiv 2000/60/EG,**
 - b) vattenförekomster i områden som fastställts vara avsedda för dricksvatten enligt artikel 8 i direktiv (EU) 2020/2184,**
 - c) vattenförekomster för utvinning av naturligt mineralvatten enligt direktiv 2009/54/EG.**

- 12b. Artikel 12 i direktiv (EU) 2025/2360 får anses inte medföra några skyldigheter för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem.
- 12c. Artiklarna 1 och 5 i direktiv 2008/56/EG ska anses inte medföra några projektspecifika bedömningar när det gäller tillståndsförfaranden för infrastruktur för överförings- eller distributionssystem eller havsbaserade vindkraftparker. Denna bestämmelse ska inte påverka medlemsstaternas rätt att införa eller behålla strängare krav.
13. [...]Medlemsstaterna får inrätta en digital[...] portal eller sammankopplade portaler för [...] hantering av ansökningar i den mening som avses i punkt 1, de[...] tillhörande process[...]erna, pågående beslut och utfärdade beslut, i ett lättillgängligt format.
- Portalen eller portalerna [...] får ge tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den gemensamma systembaserade digitala portal för geografisk information [...] som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].”.

2. Följande artikel ska införas som artikel 8a:

”Artikel 8a

Avsaknad av alternativa eller tillfredsställande lösningar och genomförande av kompensationsåtgärder [...]

14. Vid bedömningen av om det finns tillfredsställande alternativa lösningar för projekt rörande infrastruktur för överförings- och distributionssystem, och tillhörande utrustning, vid tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 d i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 i direktiv 2009/147/EG, ska villkoret att det inte finns några tillfredsställande alternativ anses vara uppfyllt om det inte finns några tillfredsställande alternativa lösningar varigenom samma mål kan uppnås som med projektet i fråga när det gäller utvecklingen av samma kapacitet med hjälp av samma teknik inom samma eller liknande tidsram och utan att detta leder till väsentligt högre kostnader.
15. Vid genomförandet av kompensationsåtgärder, **inbegripet åtgärder för ekonomisk ersättning om det är tillåtet enligt nationell rätt**, för projekt rörande infrastruktur för överförings- och distributionssystem, och tillhörande utrustning, enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG, får medlemsstaterna, [...] där det rimligen kan visas att planen eller projektet inte oåterkalleligt skulle påverka de ekologiska processer som är nödvändiga för att bibehålla områdets struktur och funktioner och att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande innan kompensationsåtgärder införs, tillåta att sådana kompensationsåtgärder vidtas parallellt med genomförandet av projektet. Medlemsstaterna får tillåta att dessa kompensationsåtgärder anpassas över tid i enlighet med försiktighetsprincipen, beroende på huruvida de betydande negativa effekterna förväntas uppstå på kort, medellång eller lång sikt.”

3. I artikel 38 ska följande punkt läggas till:

- 5. Trots vad som anges i punkt 2 får medlemsstaterna eller, när så föreskrivs, tillsynsmyndigheten besluta att den systemansvarige för ett litet slutet distributionssystem[...], som distribuerar mer än 90 % av elen till systemets ägare eller den systemansvarige och anknutna företag och som dessutom distribuerar el till färre än 20 kunder, eller ett bostadssystem som distribuerar el till färre än 100 hushåll, inte ska betraktas som systemansvarig för distributionssystem enligt detta direktiv. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenternas rättigheter enligt artikel 4, de tillhörande rättigheterna beträffande tillträde till nätinфраstruktur enligt artikel 6 såsom transparens, proportionalitet och icke-diskriminering, konsumenternas rättigheter enligt kapitel III, inbegripet artikel 21 i den mån som hushåll får leveranser, och skyldigheterna enligt artiklarna 31.1, 31.2, 33.1 och 37 samt artikel 5 i förordning (EU) 2019/943 upprätthålls. Undantagen får inte leda till en oproportionerlig överföring av nätkostnaderna till kunder hos nät som inte omfattas av undantag eller till negativa effekter på nätsäkerheten eller utvecklingen av flexibilitet. Verksamhet som omfattas av undantaget enligt denna punkt ska anmälas till tillsynsmyndigheterna, som ska övervaka och vid behov säkerställa efterlevnaden av rättigheterna och skyldigheterna enligt denna punkt.**

I artikel 2 ska en definition läggas till:

29a. bostadssystem: system som distribuerar lokalt producerad el till en eller flera byggnader inom ett avgränsat område som huvudsakligen används för bostadsändamål.

3. Följande artikel ska införas som artikel 40a:

”Artikel 40a

Nätutveckling och befogenhet att fatta investeringsbeslut

1. Alla systemansvariga för överföringssystem ska minst vartannat år, efter att ha samrått med alla berörda intressenter, till tillsynsmyndigheten, **eller till en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål**, överlämna en tioårig nätutvecklingsplan som grundar sig på befintlig och förutsedd tillgång och efterfrågan, i enlighet med punkt 2 c. Denna nätutvecklingsplan ska innehålla effektiva åtgärder för att garantera systemets ändamålsenlighet och försörjningstryggheten. Den systemansvarige för överföringssystemet ska offentliggöra den tioåriga nätutvecklingsplanen på sin webbplats.

Medlemsstaterna ska sträva efter att säkerställa samordnade planeringssteg i de tioåriga nätutvecklingsplanerna för naturgas, vätgas respektive el.

2. Den tioåriga nätutvecklingsplanen ska särskilt
- a) för marknadsaktörerna ange de viktigaste överföringsinfrastrukturer som behöver byggas ut eller uppgraderas under de kommande tio åren och de kommande femton åren, med beaktande av förutseende investeringars potential att tillgodose framtida systembehov,
 - b) överväga [...] användning av resurser för icke-fossil flexibilitet i enlighet med förordning (EU) 2019/943, icke-trådbundna lösningar i enlighet med förordning (EU) [*TEN-E-förordningen enligt förslag i COM(2025) xxxx*] och andra alternativ till systemutbyggnad,
 - c) baseras på ett gemensamt scenario som utarbetas vartannat år i enlighet med artikel 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788²⁵, som ska vara förenligt med det centrala scenario[...] som tagits fram i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) [*TEN-E-förordningen enligt förslag i COM(2025) xxxx*];
känslighetsanalyser som tagits fram i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) [*TEN-E-förordningen enligt förslag i COM(2025) xxxx*] och ytterligare scenarier eller känsliga aspekter [...] kan också övervägas för mer välgrundade investeringsbeslut,
 - d) vara i linje med den integrerade nationella energi- och klimatplanen och dess uppdateringar, beakta läget enligt de integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999, vara förenlig med de mål som fastställs i direktiv (EU) 2018/2001, tillämpa principen om energieffektivitet först i enlighet med artikel 27 i direktiv (EU) 2023/1791 och stödja det klimatneutralitetsmål som anges i artiklarna 2.1 och 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119²⁶,

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG ([EUT L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- e) innehålla alla investeringar som det redan beslutats om och fastställa nya investeringar som ska verkställas under de kommande tre åren,
 - f) ange en tidsfrist för alla investeringsprojekt.
3. Nya infrastrukturprojekt ska åtföljas av en förklaring av hur icke-trådbundna lösningar, resurser för icke-fossil flexibilitet eller andra alternativ till systemutbyggnad har beaktats.
4. När den tioåriga nätutvecklingsplanen utarbetas ska den systemansvarige för överföringssystemet ta full hänsyn till den potential som användningen av efterfrågefleksibilitet, energilagringsanläggningar och andra resurser erbjuder som alternativ till en utbyggnad av systemet, liksom den förväntade förbrukningen och handeln med andra länder samt investeringsplanerna för unionstäckande och regionala nät.
5. Tillsynsmyndigheten **eller en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål** ska **säkerställa ett öppet och transparent [...]** samråd med alla nuvarande och potentiella systemanvändare om den tioåriga nätutvecklingsplanen. Av personer och företag som hävdar att de är potentiella systemanvändare får det krävas att de underbygger sådana påståenden.
- Tillsynsmyndigheten **eller en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål** ska offentliggöra resultatet av samrådsprocessen, särskilt eventuella investeringsbehov.

6. Tillsynsmyndigheten **eller en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål** ska godkänna den tioåriga nätutvecklingsplanen eller begära att den ändras och undersöka huruvida den tioåriga nätutvecklingsplanen omfattar alla investeringsbehov som fastställts under samrådsprocessen, och huruvida den överensstämmer med den icke-bindande unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan (*unionsomfattande nätutvecklingsplan*) som avses i artikel 30.1 b i förordning (EU) 2019/943. Om det uppstår några tvivel om överensstämmelse med den unionsomfattande nätutvecklingsplanen ska tillsynsmyndigheten samråda med Acer. Tillsynsmyndigheten **eller en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål** får kräva att den systemansvarige för överföringssystemet ändrar sin tioåriga nätutvecklingsplan.

De behöriga nationella myndigheterna ska undersöka huruvida den tioåriga nätutvecklingsplanen överensstämmer med den nationella energi- och klimatplan som lämnas in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999.

7. Tillsynsmyndigheten **eller en annan myndighet om en medlemsstat har utsett en annan behörig myndighet för detta ändamål** ska övervaka och utvärdera genomförandet av den tioåriga nätutvecklingsplanen.

8. För det fall den oberoende systemansvarige, eller den oberoende systemansvarige för överföring, av någon annan orsak än tvingande orsaker som ligger utanför dennas kontroll inte verkställer en investering som enligt den tioåriga nätutvecklingsplanen skulle ha verkställts inom de följande tre åren, ska medlemsstaterna säkerställa att tillsynsmyndigheten är skyldig att vidta minst en av följande åtgärder för att säkerställa att investeringen i fråga görs, om den fortfarande är relevant på grundval av den senaste tioåriga nätutvecklingsplanen:
- a) Kräva att den systemansvarige för överföringssystemet verkställer den aktuella investeringen.
 - b) Anordna ett anbudsförfarande som är öppet för alla investerare för investeringen.
 - c) Förpliktiga den systemansvarige för överföringssystemet att godta en kapitalökning för att finansiera nödvändiga investeringar och tillåta oberoende investerare att delta i kapitalet.
9. Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt punkt 8 b får den kräva att den systemansvarige för överföringssystemet ska godta ett eller flera av följande alternativ:
- a) Finansiering från en tredje part.
 - b) Konstruktion utförd av en tredje part.
 - c) Egen konstruktion av den nya tillgången i fråga.
 - d) Egen drift av den nya tillgången i fråga.

Den systemansvarige för överföringssystemet ska tillhandahålla investerarna all information som behövs för att göra investeringen, ansluta nya tillgångar till överföringsnätet och i allmänhet på bästa sätt vinnlägga sig om att underlätta genomförandet av investeringsprojektet.

Relevanta finansieringsarrangemang ska underställas tillsynsmyndighetens godkännande.

10. Om tillsynsmyndigheten har utnyttjat sina befogenheter enligt punkt 8 ska de relevanta tariffbestämmelserna omfatta investeringskostnaderna i fråga.”
4. Artikel 51 ska utgå.
5. [...]
- [...]

Artikel 3

Ändringar av direktiv (EU) 2024/1788

Direktiv (EU) 2024/1788 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 8 ska ändras på följande sätt:
 - a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. När det krävs tillstånd, såsom licens, tillstånd, koncession, samtycke eller godkännande, för uppförande eller drift av naturgasanläggningar, anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem, ska medlemsstaterna eller den behöriga myndighet som de utser bevilja tillstånd att anlägga eller driva sådana anläggningar, sådan infrastruktur och sådana rörledningar eller tillhörande utrustning inom sitt territorium i enlighet med punkterna 2–11 och punkt 16. Medlemsstaterna eller av dem utsedd behörig myndighet får också, på samma villkor, bevilja tillstånd att leverera naturgas och vätgas och bevilja tillstånd för grossister.”
 - b) Följande punkter ska införas som punkterna 5a–5d:

- ”5a. Om eventuella studier, rapporter eller dokument som krävs för förfarandet saknas i ansökningarna ska medlemsstaterna se till att de behöriga nationella myndigheterna, i samarbete med andra relevanta berörda myndigheter, begär in nödvändigt material från utvecklaren, och anger hur omfattande och detaljerat det ska vara, inom tre månader från ansökan.

Efter **att ha begärt in nödvändigt material** [...] får varken den behöriga myndigheten eller någon annan relevant berörd myndighet begära ytterligare information, studier, rapporter eller bedömningar, utom i de fall då det har skett en väsentlig förändring av projektet eller dess omgivande miljö som gör att de ursprungliga kriterier som låg till grund för besluten inte längre är lämpliga, **om det annars skulle vara omöjligt att utfärda ett positivt beslut på grundval av den tillgängliga informationen eller om det föreligger oro för säkerheten som gör att ytterligare information krävs**. I sådana fall ska den nationella behöriga myndigheten ge den projektansvarige en väl underbyggd motivering till begäran om ytterligare information.

- 5b. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna har tillräckliga tekniska, ekonomiska och mänskliga resurser för att fatta ett beslut om tillståndet inom den tidsfrist som anges i punkt 5.

5c. I det tillståndsförfarande som avses i punkt 1 angående anläggningar för vätgasproduktion och infrastruktur för vätgassystem **får** [...] medlemsstaterna **föreskriva** [...] att ett uteblivet svar från de berörda behöriga nationella myndigheterna inom den tidsfrist som avses i punkt 5 leder till att de specifika **mellanliggande administrativa** stegen ska betraktas som godkända, utom, **såvida inte en sådan möjlighet föreskrivs i deras rättssystem**, för miljöbeslut, **vilka ska vara uttryckliga**. [...]

5d. Alla beslut ska göras allmänt tillgängliga **i enlighet med tillämplig rätt**.” [...]

ba) I punkt 6 ska följande stycke läggas till:

6a. Planeringen, uppförandet och driften av infrastruktur för överförings- och distributionssystem för vätgas ska antas bidra till en långsiktig minskning av kväveutsläppen och ska inte kräva en bedömning av kväveutsläppen i en bedömning som kan utföras för att uppfylla kraven i artikel 6 i rådets direktiv 92/43/EEG.[...].”

c) I punkt 8 ska följande stycke läggas till:

”Kontaktpunkterna får vara desamma som de nationella behöriga myndigheter som avses i artikel 8 i förordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter som avses i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001.”

d) Följande punkt ska läggas till som punkt 16:

”16. [...]Medlemsstaterna **får inrätta en digital[...] portal eller sammankopplade portaler** för att hantera ansökningar **i den mening som avses i punkt 1**, de[...] tillhörande process[...]erna, pågående beslut **och utfärdade beslut, i ett lättillgängligt format.** [...] **Portalen eller portalerna [...] får ge tillgång till relevanta miljödata och geologiska data och beslut som finns tillgängliga i den gemensamma systembaserade digitala portal för geografisk information [...] som avses i artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning [xxxxx].”.**

Artikel 4

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den två år efter antagandet sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 5

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 6

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande